

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5,00; voor de buitensteden f 6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 21 OCTOBER.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents er regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 20 October.

De strijd naar aanleiding van Professor Hofstede de Groot's preeken in een protestantsche kerkgebouw te s Hage is nog niet ten einde. Dezer dagen is hij, integendeel, met eene hartstogtelijkheid hervat geworden, zoo verwoed, dat het den schijn heeft, alsof, van de zijde der Groninger school althans, tot den dode toe zal gestreden worden.

Onze lezers herinneren zich welke kampvechters door dat ongelukkige preeken van den Groninger Hoogleraar reeds in 't strijdperk zijn geroepen. Het eerst verscheen de *Nederlander*. Zijn optreden was eene uitdaging. Hofstede de Groot was de man niet om den hem toegeworpen handschoen onaangeroerd te laten liggen. Het gevecht tusschen hen beiden was heet.

Niet lang echter bepaalde zich de strijd tot hen beiden. Fluks schaarden zich achter den banierdrager van den heer Groen de hulptroepen in 't gelid: Ds. Molenaar, Mr. E. Mackay, Ds. Doedes. Hofstede de Groot ontving rustig huine kort op elkander volgende slagen op zijn veilig borstkuras; onbezweken hield hij stand. Zelf echter beantwoordt hij de slagen niet van de luitenanten van het Orthodoxismus; dat acht hij beneden zijne waardigheid van legerhoofd. Aan 't gepeupel, dat de achterhoede zijns legers volgt en voorwaarts was gedrongen, aan den *Fakkelt* en de andere vertegenwoordigers van het roode Protestantismus laat hij 't over de luitenanten van Groen voor hunnen overmoed te bestraffen. Doch, was dat niet genoeg? heeft het Groninger

legion op hem en op de roode bende, die hij losgelaten had tegen de hulptroepen van den *Nederlander*, terrein gewonnen? Wij weten het niet. Zooveel is zeker, dat een nieuwe kampioen te zijner hulp is opgetreden. Men vraagt zich af hoe hij heet. Doch niemand weet den naam te zeggen van den zwarten ridder. Hij kwam daar aangerend uit 's Prinsenhage, uit de stad waar 's lands Staten vergaderen. Aan zijn wapenschild ziet men reeds dat hij een kampvechter van onderscheiding schijnt wil. Daarop prijken zijne eerstitels: »Lid van de Hollandische Maatschappij van schoone kunsten en wetenschappen, van het provinciaal Utrechtsche genootschap en van de maatschappij van Letterkunde te Leiden." Zijn dat al zijne titels? De forse slagen, die hij met wilde en onbetoonbare drift aan zijne tegenstanders toebrengt, doen vermoeden dat hij nog schoone eerstitels verbergt dan ten toon breidt; aan het woest geweld zijner vuist, dus meenen de toeschouwers van den strijd, erkent men den onbescheiden aanvoerder der geheime protestantsche genootschappen! Hoort wat hij, na eerst aan de »verdwalden," tegen welke hij optreedt en die »door de *Dordtsche manoeuvre* aangetast" zijn, »het bedroevend schandaal" verweten te hebben dat zij verwekken — hoort wat hij hun, maar vooral aan Dr. Doedes op wien hij het bijzonder gemunt heeft, toebijt:

»Wie wilt hiuten Rotterdam, dat er een Theol. Dr. Doedes in de wereld was? Wie had ooit van u hooren spreken?"

Hij beleedigt, hij sart zijnen tegenstander; maar 't zal nog veel erger worden. Luister slechts:

»O, Dr. Doedes! Dr. Doedes! hadt gij u maar niet laten verlokken, door den *theologischen hoogmoed*, om de pen op te vatten!

»Gij schijnt nog al wat niet den Duivel op te hebben; maar dan hadt gij moeten weten dat de Duivel van, door hoogmoed, gevallen Engel is.

»Men behoeft niet extra slim te zijn, om dadelijk te merken waar u de schoen gewrongen heeft. — Gij zegt, (pag. 5) »dat gij de eigenlijke aanleiding tot het schrijven van Prof. Hofstede voorbij gaat:" ik zal u de aanleiding tot uw schrijven met den vinger aanwijzen: »Zij vallen dus ook alle Godgeleerden aan, DIE ENIGEN NAAM hebben," zegt de Hoogleraar H. d. G. (pag. 18).

»Zie, dat was te erg! Ik, Dr. Doedes, ben een Godgeleerde, niet van eenigen, maar van zeer grooten naam, en toch wordt ik door de niet-Godgeleerden, uit de Bilderdijsche school, niet aangevallén.

»Ga eens in uw binnenste en vraag u eens ernstig af, of het niet waar is, dat gij die zinsnede van het

werk van den heer Hofstede de Groot, bij wijze van Syllogismus, zoo hebt opgevat: »Prof. de Groot zegt: dat Groen, c. s. alle Godgeleerden van eenigen naam hebben aangevallén: mij hebben ze niet aangevallén; ergo, ik ben, in het oog van den Professor, een Godgeleerde zonder eenigen naam?"

Ziedaar dan welk motief van strijdvoering aan Ds. Doedes door den zwarten ridder verwijtend en onder hoogelach wordt toegebeten: »*theologischen hoogmoed!*"

Maar het blijft niet bij dit getier tegen Ds. Doedes. Ook de heeren Mackay en Molenaar moeten de rijkheid zijner taal gevoelen. Den eersten vooral valt hij met onstuimigheid te lijf.

»Pius AENEAS is slimmer geweest dan gij, snaauwt hij Dr. Doedes tegen. Die heeft een pretekst opgezocht, wel een weinig onbeschaamd, maar toch een pretekst. Hij schrijft een brief vol onzin en liefdeloosheid aan professor Hofstede, maar niet omdat de hoogleraar hem zijne grove onkunde verwijt, dat zij verre; daar is hij te wakker toe. Hij doet het, zegt hij (pag. 1), omdat de professor »den naam ZIJNS HEEREN aantast."

»Nu zouden sommigen kunnen vragen, wie zoo, bij uitsluiting, DE HEER is van dien heer Mackay? De man is kamerheer van den Koning en men zou in den waan kunnen komen, als men het »woord" van prof. Hofstede niet gelezen heeft, dat die geleerde kwaad had gesproken van het Opperhoofd van den Staat, »aan welk Opperhoofd van den Staat de zwarte ridder zich, o zoo veel! laat gelegen zijn!," en dat de *Steueldrager* het opneemt voor zijn meester. Ware de zaak zoo, dan

volstagen onzin.

»Als de heer Mackay spreekt van ZIJN HEER, dan bedoelt hij daarmede den Zaligmaker der wereld. Ik zou niet gaarne een woord schrijven, dat zou gelijken naar spot met hetgeen heilig is" [wij zullen later zien!]: »maar toch, het moet gezegd worden: zoo als de ongelukkig verdoolde man van ZIJN HEER gewag maakt, doet hij het voorkomen, alsof de Verlosser eene soort van privaat eigendom was van zijne verlijsterde vrienden Groen, da Costa, Capadose, van Lynden en tutti quanti, die door de Dordtsche nevelen van den weg zijn geraakt."

Curieus is het laatst verwijt aan den heer Mackay. Wel niet geheel ongegrond. Maar voegt het in den mond van hen, die nog niet opgehouden hebben het volk te willen fanatiseren met behulp van eene private godheid, welke zij »den God van Nederland" heeten?

Ook Ds. Molenaar krijgt, in 't voorbijgaan een snaauw.

»Van het andere lid in uw driehanschap, bijt hij Ds. Doedes toe, en de beet is gevoelig, van Ds. Molenaar spreek ik liever niet. De man, die aan Koning Willem I (1) vergeving van schuld heeft gevraagd, toen hij soortgelijke dwaasheden had begaan en aan wien de Koning, op hoop van beterschap, vergiffenis heeft geschonken, moest zich rustig gedragen. Dat was de plicht van een eerlijk man, van een braaf burger en van een gemoedelijk christen leeraar."

En met dit doortvlammend woord is Ds. Molenaar buiten gevecht gesteld, ja, afgemaakt.

En nu begint de eigentlijke strijd, waaruit den toeschouwer den zwarten ridder te kennen als een dier rampzaligen, die, na Christus verzaakt te hebben, door wij willen niet zeggen welken bozen geest bezield schijnen.

Wenden wij eene wijle den blik van dit akelig en diepbedroevend schouwspel af; het is te pijnlijk het oog daar lang op gevestigd te houden. Ons, Katholijken, verwondere intusschen dit schouwspel niet het alderminst. De Maistre heeft een groote waarheid geformuleerd in deze korte woorden: »*L'erreur, en vertu d'une règle divine et invariable, s'égorge toujours elle-même*," d. i. volgens een goddelijken en onwankelbaren regel vernooit de dwaling steeds haar zelve.

Partikuliere berigten uit Rotterdam melden, dat Kossuth, het beruchte partijhoofd van de Hongaarsche revolutie, die stad heeft aangedaan en vervolgens met de stoomboot naar Londen is vertrokken. Indien dat

(1) Die pederige excuus-brief is onder mijne papieren te vinden. Er zijn eenige exemplaren van gedrukt geworden.

berigt zich bevestigt, dan moet Kossuth met behulp van een Engelschen pas door Picmont en Zwitserland langs den Rijn zijn gekomen.

Wij vinden in het laatste nummer van het *anti-revolutionnaire* blad, de *Handwijzer*, eene uitvoerige lofrede op Kossuth, die aan onze goedhartige bevolking ten naastenbij wordt voorgesteld als een uitverkoren man Gods, die maar eene fout heeft begaan, dat hij namelijk tot verdediging van zijn zoogenaamd regt zijn toevlugt heeft genomen tot geweld. Het schijnt dat men in den *Handwijzer* niet juist bekend is met hetgeen Deutsche en Engelsche bladen vermelden. Als men onder anderen had gelezen, wat de *Times* dezer dagen over Kossuth heeft geschreven; dan gelooven wij, dat hij een weinig kariger in de begeving van lof, een weinig ruimer in de bedeeing van blaam zou zijn geweest.

De *Times* heeft eene zeer opmerkwaaardige kritiek geleverd van de politieke gedraglijn van Kossuth gedurende den laatsten opstands-oorlog. Bij die gelegenheid brengt de *Times* een feit van de jeugd van Kossuth ter sprake, dat niet zeer vereerend is. Het blad verhaalt namelijk dat eenige jaren geleden, Kossuth, voor dat hij een politiek man was, beschuldigd was geworden van aan een liefdegesticht, een weeshuis namelijk, fondsen te hebben ontvreemd; dat hij zich nooit van die beschuldiging heeft gezuiverd; en dat zijn eerste zorg, toen hij het roer van zaken had bemagtigd, was geweest de stukken der daarover gevoerde procedure te vernietigen. Die openbaring van de *Times* heeft de demokraten in Engeland gepijnigd en zij hebben ge-

op welke wijze zij die beschuldiging wisten af te wend. Ontkennen zij het feit? Volstrekt niet. Integendeel zij bevestigen het. Zij geven het toe. Maar zij verontschuldigen Kossuth, omdat hij toen nog jong was. Acht en twintig jaren, b. v.? En daarenboven, zeggen die bladen, eene ontvreemding van goederen aan liefdegestichten toebehoorende; om ze te bezigen tot het partikulier gebruik van die ze ontstolen, was toen zoowel in Hongarije als in Engeland algemeen gebruikelijk. Hoe, de diefstal van het goed der wezen zou in Engeland en Hongarije algemeen gebruikelijk geweest zijn; misschien nog zijn? Indien dat, niet schandelijke lastertaal is, dan heeft de *Handwijzer* weinig reden, om zich, gelijk hij doet, op het protestantsche Engeland en Hongarije te beroemen. Wij houden het voor laster, en zeggen met de *Times*, tot narigt van den *Handwijzer*, dat men, om Kossuth te verdedigen, geen ander middel weet te vinden, dan twee volken te lasteren.

Men schrijft ons uit Dockum 18 October:

»Onze nieuwe gemeenteraad heeft in zijn Beglement van Orde o. a. bepaald, dat de bekendmakingen der zittingen van den Raad zullen plaats hebben door afkondiging van het Raadhuis, na vooraf de klok 5 minuten getuid te hebben en tevens door aanplakking op de gewone plaats, met vermelding van de punten van behandeling, minstens twee dagen voor de vergadering. (De oude Raad had den 26 Julij II. besloten, de bekendmaking alleen te doen boven de plaats der brood-zetting, bij wijze van aanplakking, dat is te zeggen achter de bijna altijd gesloten deur, binnen het Stad-huis). Het gebed bij het begin der vergadering is afgeschaft; de gewone vergaderingen zullen gehouden worden des Zaturdags namiddags ten 7 uur.

»Tot de werkzaamheden behoort het volgende, dat inderdaad ons district tot eer verstrekt. Ofschoon deszelfs bevolking grotendeels uit Protestanten bestaat, is er echter een Katholiek gekozen tot lid voor de Provinciale Staten, welk lid door die vergadering op hare beurt gekozen is tot lid van de Gedeputeerde Staten van Friesland, terwijl in deze stad, waar slechts 24 Katholieke kiezers voor den gemeenteraad zijn, een Katholiek tot lid van den Raad is gekozen, welk lid heden door gemelden raad verkozen is tot wethouder. *Eene wien eere toekomst!*"

Er zijn door de jury der Londensche tentoonstelling, volgens haar bij de sluiting voorgelezen verslag, 2,918 kleine en 170 groote medailles toegewezen, terwijl buiten-

die tentoonstellers, wier werk niet op bekrooning kon aanspraak maken, eene eervolke vermelding toegekend is. Mogten onder de te beoordeelen voorwerpen, minstens een millioen in getal, eenige door de jury's niet behoorlijk gewaardeerd zijn, dit kon niet aan gebrek van goeden wil aan hare zijde worden geweten, maar alleen aan de moeilijkheden en den grooten omvang harer taak.

Acht medailles van de eerste grootte zijn toegewezen, te weten: 1e aan Prins Albert wegens het ontwerpen van 't denkbeeld eener tentoonstelling; 2e aan de kamer van koophandel te Lyon voor de fraaie collectie zijden stoffen door haar ingezonden; 3e aan de O. J. Compagnie wegens de inzameling Indische producten; 4e aan den Pachia van Egypte; 5e aan den Franschen minister van oorlog, wegens het aandeel door hem genomen in de bijeenzameling der kostbare collectie ruwe voortbrengselen van Algerie; 6e aan Spanje; 7e aan den Beij van Tunis; en 8e aan het Turksche gouvernement.

Daarna volgt de lijst van al de bekroonde inzenders; zij vult een aantal kolommen in de groote dagbladen. Van de volgende Nederlandsche inzenders zijn erepenningen toegewezen: Prof. S. Bleekrode, voor oxigeen-zink; N. D. Brandon, voor kompositie-waskaarsen; W. F. Kroonenberg, voor een groot vloorkleed; P. Regeant, voor kandelaars; dezelfde, voor pijp-gaaswerk; Petit en Fritsen, voor klokkenspel en bijbehoren; D. Romann, voor liet zetten van eele gesteenten; L. A. Schultz, voor gegoten zink; F. Zegers, voor een ijzeren klamerscherm; en J. C. Zaalberg en Zoon, voor een pronkdekken; C. C. Prins, voor aardappelen-stijfsel; Schoneveld en Westerbaan, voor stijfsel; K. L. Enthoven, voor een ijzeren kraan tot het opheffen en wegen; W. Jenken, voor een ploeg; B. C. en F. Honig, voor stalen van perkament en dubbel olifantschrijfpapier; de IJssel spoorweg maatschappij, voor het model eener spoorweg wipbrug, en eindelijk de heer M. W. Logeman (met de raads-medaille begiftigd) voor magneten.

Z. M. heeft gisteren tot Minister van Marine benoemd den Schout-bij-Nacht J. ENSLIE.

Tot wethouders zijn verkozen: te Alkmaar de heeren: J. F. Koen en Dr. D. W. van Leeuwen.

Te Leiden de heeren: A. Hartvelt, J. C. Bucaille en Mr. H. Gevers.

Te Hellesvoetsluis de heeren: W. Vermaes en P. Golles.

Te Zutphen de heeren: Mr. M. J. van Löben Sels en O. L. Grooten.

Te Dordrecht de heeren: J. F. ter Brugge en Hugenholz en P. A. van Gelder.

Te Venlo de heeren: F. A. de Gruyter en M. A. Custers.

Te Zaandam de heeren: Frederik Dam en Jan Carel van Wessum.

Te Leeuwarden de heeren: D. Zeper, Mr. S. W. Tromp en E. Bloembergen.

Uit de II. Zaterdag, even voor het afdrukken dezer courant, per O. I. mail ontvingen Javasche couranten, loopende tot den 23 Augustus, deelen wij het volgende mede:

In den morgen van Vrijdag den 15den Augustus jl. werd te Batavia de treurige mare ontvangen, dat des avonds te voren, eenstreeks 8 ure, te Buitenzorg was overleden, mevrouw E. C. Roelussen, geboren Vincent, in den jeugdigen leeftijd van 24 jaren.

Weinige weken te voren, bevallen van een kind, dat het levenslicht niet mocht aanschouwen, bleef de bedroefde moeder aan het ziekbed gekluisterd, om hetzelfde te verwisselen met het graf.

Treffend is dit verlies voor den afgetreden landvoogd, die, na zoovele wederwaardigheden, gedurende zijn moeilijck bestuur, te hebben ondervonden, nog voor zijn vertrek uit deze gewesten, eene beminde gade van zijne zijde moest zien wegrukken, door den onverhieldelijken dood.

Diep is dan ook de indruk, welke deze gebeurtenis heeft te weeg gebracht.

De overledene is in den morgen van Zaterdag jl. in het park te Buitenzorg ter aarde besteld.

Indrukwekkend was ook deze plechtigheid, bij welke de gouverneur-generaal zijnen diep bedroefden voorganger ter zijde ging, gevolgd door eene schare, niet alleen van te Buitenzorg gevestigden, maar ook van de landheeren uit den omtrek en van ingezetenen van Batavia.

Na een, door den eerwaarden de Pny, bij het graf uitgesproken gebed, hield de heer Mr. P. Meijer eene toespraak tot den minister van staat, afgetreden gouverneur-generaal, welke zoo op den treurenden echtgenoot als op al de aanwezigen eenen diepen indruk maakte. De Z. M. Excellentie den gouverneur-generaal van Nederlandsch-Indië, zijn benoemd: Tot gewone leden van den raad van verdediging van Nederlandsch-Indië: Van de landmagt, de kolonel der genie Jhr. R. G. B. de Vajnes van Brakel, tevens president; de kolonel der artillerie A. Meis; de luitenant-kolonel der genie H. A. L. Bousquet; de luitenant-kolonel der artillerie G. H. G.

Stenerwald; de luitenant-kolonel der genie W. C. von Schierbrand; de majoor der artillerie N. H. W. S. Whitten en de majoor adjudant van den bevelvoeren den generaal, L. W. Beijerinck. Van de zeemagt: De kapitein-luitenant ter zee der 1ste klasse P. baron Melvill van Carnbee en J. Groll; tot secretaris van dien raad, de 1ste luitenant der artillerie J. A. G. Kempees.

Naar men verneemt, zal uit vrijwillige bijdragen van zeeofficieren van het Oost-Indische eskader en van het marine-wezen in deze gewesten, zoomede uit die van den Ned. Indischen handelstand, de nagedachtenis van wijlen Zijne Excellentie den vice-admiraal E. B. van den Bosch, verzeerd worden door de oprigting van een gedenkteeken.

Het project daarvan is ontworpen door den heer H. de Bruijn, voormalig officier der genie, thans hoofdkommissie bij de directie der producten en civiele magazijnen, en kenschetst zich door netheid en eenvoudigheid.

In het Palembangsche hebben weder onrustige bewegingen plaats gehad, welke den waarnemenden resident, tevens militair kommandant aldaar, hebben aanleiding gegeven eene versterking van troepen te vragen.

Op den 13 Augustus zijn dan ook, met Zijner Majesteits stoomschip *Ardjono*, gevoerd door den kapitein-luitenant ter zee Voet, op sleeptouw hebbende het Nederlandsche koopvaardij-schip *Mary Hillegonda*, drie kompagnien van het 13de bataillon en eenige artilleristen derwaarts vertrokken, onder aanvoering van den majoor der infanterie Meys.

Bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van den 11 Augustus 1851, n°. 1, bij hetwelk de reeds gesuspendeerde regent van Kendal, residentie Samarang, radhen toemenggoog Ario Poerbo die Ningrat, benevens eenige wedhonas van dat regentschap, uit hunne betrekkingen zijn ontzet, en, voor korteren of langeren tijd, naar elders verwijderd, ter zake van geldafpersingen, knevelarij en willekeurige beschikkingen over de goederen en den arbeid der aan hen ondergeschikte inlandsche bevolking; is tevens bepaald: dat aan de hoofden van het gewestelijk bestuur op Java, ieder voor zoo veel hem aangaat, zal worden te kennen gegeven, dat de gouverneur-generaal uitdrukkelijk verlangt, dat de regeringsbesluiten van 4 en 8 Januarij 1810 ten strengste zullen gehandhaafd worden, waarbij het volgende wordt bepaald:

»De inlandsche bevolking geniet de bijzondere bescherming der regering.

»Alle geldafpersingen, knevelarijen en willekeurige beschikkingen over de inlanders goederen, goederen en arbeid zijn ongeoorloofd.

»Alle Europeesche en inlandsche ambtenaren, die zich aan deze misdaden schuldig maken, zullen strengelijk gestraft worden.

»De residenten en andere civiele gezagvoerders zijn verplicht daartegen te waken, en aan de inlanders de gelegenheid te geven om vrijelijk hunne klagen in te brengen.

ALMELO, 13 Oct. Heden werd alhier eene vergadering gehouden van het Hoofdbestuur der Overijsselsche Maatschappij ter bevordering van Landbouw, Tuinbouw en Veeteelt, waarin eenige belangrijke punten werden behandeld, en waarvan de uitslag nader aan de leden zal worden bekend gemaakt.

De Heer R. Donderdag jl. te Wierden in den esch ter jacht gaande en juist in een klein boschje bezig zijnde zijn boterham te eten, hoort een geschreeuw in de lucht. Opziende ziet hij acht wilde ganzen komen aanvliegen, met dat gevolg, dat hij, terwijl zij juist de rigting over hem nemen, het voor hier zeldzaam geluk heeft, met iederen loop eenen dezer zeer wilde vogels te treffen. — Over het algemeen hebben anders de jagers in dezen streken weinig reden om over hunne jagen te yreden te zijn, daar de patrijzen al te wild zijn en weinig hazen worden aangetroffen. De voorgedragen wet op de jacht en visscherij is hier met belangstelling door de jachtlieffabbers ontvangen, aanvankelijk vindt onder meerderen, de bepalingen veel afkeuring, dat den jagtopzieners een aanmerkelijk gedeelte der boeten zal aankomen, men meent toch dat de ondervinding geleerd heeft dat alsdan het belang der aanbrengers van dusdanige overtredingen, in geene geringe mate eenen noodlottigen invloed uitoefent op de waarneming van hunne betrekkingen. (1w. Cour.)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS, 18 October. De krisis duurt nog voort, en de President schijnt niet aan de samenstelling van een ministerie te denken; de door de dagbladen voorgedragen combinatiën verdienen dus weinig geloof; men ziet er de namen van Billault, Lamartine, Victor Lefranc en Buchère op voorkomen. De Elyseesche bladen spreken heden van de mogelijkheid eener transactie tusschen

de beide staatsmagten betreffende de kieswet. Doch in dezen tijd van krisis is er niets zoo zeker dan de onzekerheid, waarin allen, en zelfs die staatslieden verkeerden, welke zich veelal goed onderrigt wanen. Of de President zijne staatkundige plannen al dan niet veranderen zal, is dus nog een raadsel. Evenmin weet men wat in de conferentie met den heer Billault op het Elysée is besproken.

De heer Billault heeft gisteren met eenige aanzienlijke politieke personen en invloedrijke vertegenwoordigers onderscheidene conferentien gehouden. Ook heeft hij den heer de Persigny herhaaldelijk bezocht.

De aftredende ministers zullen Dingsdag bij den President der Republiek dineren.

De heer Berger heeft, zegt men, op nieuw aangedrongen op zijn ontslag.

De heer de Falloux heeft een bezoek bij den heer Molé afgelegd op het kasteel Champlatreux, en is van daar in de hoofdstad terug.

Niet onbelangrijk is het volgend artikel van de *Constitutionnel*, welk blad gezegd wordt zijne ingevingen van het Elysée te ontvangen. Het bevestigt in alle deelen hetgeen in de laatste berigten aangaande den stand der zaken verzekerd werd.

»Wij zullen met weinige woorden over den tegenwoordigen toestand een waar licht trachten te verspreiden. In de bijzonderheden der geruchten, die in omloop gebragt zijn, zullen wij niet treden. De geruchten betreffende vermeende plannen, honderd malen aan het uitvoerend gezag toegeschreven en honderd malen door deszelfs daden gelogenstraft, zijn ongerijmd, en vinden heden nergens geloof meer. De berigten die men van schikkingen, tot samenstelling van een nieuw kabinet, verspreidt, zijn geheel zonder grond. Wij meenen te kunnen verzekeren, dat de President der Republiek niemand ontboden, niemand geraadpleegd, niemand met het overbrengen van verklaringen doellende op de vorming van een bewind, belast heeft.

»De President is bezig de boodschap op te stellen, die in zijnen naam aan de Nationale Vergadering moet worden gebragt. De onustantigheden waarin het land zich bevindt, zetten natuurlijk aan dit staatsstuk groot gewigt bij. Eerst wanneer aan de boodschap de laatste hand gelegd is, zal de President het ministerie, hetwelk voor de daarin uiteengezette staatkunde zal opkomen, kennen en moeten samen stellen.

Tot dien tijd toe, dat is gedurende tien of twaalf dagen, zullen de aftredende ministers voortgaan den President der Republiek hunne medewerking te leenen; zij houden den loop der zaken gaande, zij waken voor de bewaring der orde; er is geen gevaar bij de vertraging.

»Er is van hooge burgerlijke staatsambtenaren gesproken, die, op het voorbeeld der ministers en van den prefect van politie, aan den President hun ontslag zouden aangeboden hebben of nog zouden aanbieden. Indien zij hun ontslag mogten aanbieden, zal het aangenomen worden. In dat geval zou men, om hen te vervangen, eene keuze doen die het algemeen vertrouwen op de overheidspersonen niet zou verminderen.

»Wij zijn niet bevoegd te voorspellen wat de boodschap zal inhouden. Evenwel meenen wij eene juiste aanduiding te kunnen geven van twee zeer gewichtige punten van des Presidents programma. Deze beide punten, tot het opgeven waarvan wij ons bepalen, zijn: 1° de President zal, in zeer bepaalde bewoordingen, de geheele afschaffing der kieswet van Mei 1850, als een der grondslagen zijner staatkunde doen kennen; 2° hij zal even stellig zijn onherroepelijk besluit doen kennen om de staatkunde van orde, van behoud en van regeringsgezag, den 10den December omhelsd, te handhaven, en om aan de stelsels van regeringloosheid, met welke banier zij zich ook dekken en van welken naam zij ook gezag mogen ontleenen, niet het minste in te willigen.

De *Moniteur* bevat heden de benoeming van Mgr. de Marguerie tot Bisschop van Autun, van den Eerw. Lyonnel, kannunik van Lyon, tot Bisschop van St. Flores, en van den Eerw. Guerin, vic-gen. te Besançon, tot Bisschop van Langres.

Het blad *la Republique* is verboden in het dep. Ardèche. In de dep. Allier, Cher en Nièvre is de politie op het spoor der onruststookende socialisten gekomen.

Meer dan veertig kerkroovers zijn gearresteerd, die verscheidene jaren lang in de departementen van de Loire, Rhone en Ain de kerken van hare sieraden beroofden.

Een Griek, een Egyptenaar en twee Turken zullen als leerlingen op de school voor de marine geplaatst worden.

In de departementen van de Rhone, Oppar-Loire Lozère en Puy-de-Dôme, is in het gebergte veel sneeuw gevallen.

De brigade generaal Fauvart Bartaud, van Versailles komende, gevoelde zich bij het uitstappen van den spoorwagen plotseling ongesteld, en viel onder de uitroep: Hemel ik steff, dood op de baan neder.

MADRID, 13 Oct. Men spreekt op nieuw van een

vervanging in het ministerie, t. w. van Artera en Miraflores door Gonzales Bravo en Llorente. Er is echter niets officieels van bekend.

Het schijnt dat de min. Bravo Murillo aan den heer Oliveira heeft toegezegd het comité van Spaansche fondsenhouders te Londen te willen magtigen, zich te belasten met de conversie van de schuld, en certificaten af te geven voor de helft van de coupons, welke niet in de conversie zijn begrepen.

ENGELAND.

LONDEN, 18 October. Uit Dublin wordt van den 16den gemeld, dat het Comité voor de katholieke Unieversiteit den vorigen dag gehouden is. De heer Thumar Meagher, afgevaardigde voor Waterford, was ter bijwoning der vergadering uitgenoodigd. Er is, zegt men, geen bepaald besluit genomen, doch er werden een aantal brieven uit de Nieuwe Wereld en uit Europa voorgelezen, waarin bijstand werd toegezegd. De reeds ontvangen gelden gaan, zegt men, de som van f78.000 te boven.

De voornaamste punten die door de Katholieke Associatie in hare zitting van morgen zullen behandeld worden, zijn de aan te nemen regelen door de sub-commissie ontworpen voor de nieuwe organisatie en de openbaarmaking der middelen, door welke men het groote doel der Associatie hoopt te zullen bereiken.

Reeds is men begonnen de vlaggen weg te nemen die op het gebouw der tentoonstelling gewapperd hebben; 1500 Engelsche inzenders hebben hunne goederen reeds laten afhalen.

De Lord Mayor van Southampton heeft met de te Liverpool aangekomen stoomboot *Arno* een brief ontvangen van Kossuth, waarin deze meldt, dat hij voornemens was met het stoomvaartuig *Madrid* naar Engeland te komen. De voorbereidingen voor zijne ontvangst zijn alzo hervat.

In de Theems is een steur van 100 pond gevangen en aan de koningin aangeboden.

Zondag 11 werd in de kapel Wesleyant te Oxford de predikatie gehouden door een geestelijke Fletcher genaamd, oud 105 jaar. Hij spreekt zeer duidelijk en zijn gehangen is nog verbaasd sterk.

De Kafferoorlog duurt steeds voort ten nadeele der Engelschen.

Uit Egypte verneemt men dat de Engelsche ingenieurs daar zijn aangekomen, en dat met de werkzaamheden van den spoorweg over de landengte een begin wordt gemaakt, in spijt van de Porte.

DUIJSCHLAND.

KEULEN, 18 Oct. Berigsteren is na het houden van een kabinetsraad het Deensch ministerie van binnenlandse zaken van Riedtz en C. van Moltke hebben hunne portefeuille overgeleed en men verzekert dat generaal Fibiger, minister van oorlog, met hen afreedt. De partij des vooruitgangs heeft alzo de overhand behouden, en het ontwikkelbaarst gevolg zal zijn, dat de oplossing der moeilijkheden betreffende de hertogdommen, onbepaald geschorst zal blijven.

Men schrijft uit Frankfort, dat er eene commissie benoemd is, om spoedig een verslag in te dienen oopens de kwestie eener centrale commissie voor de openbare veiligheid.

Te Frankfort is den 15den October de constitutie met 55 stemmen verworpen.

De Frankfurter O. P. A. meent te weten, dat het resultaat der beraadslagingen over de herziening der Oostenrijksche constitutie, zal zijn, de instelling van een senaat met raadgevende stem in zaken van wetgeving; zamengesteld uit de prinses van het Keizerlijk Huis, de prelaten, de uitstekendste personen uit den ouden adel (met erfregt der raadsheerlijke waardigheid) en uit een onbepaald aantal leden, voor hun persoon alleen, doot den keizer benoemd; voorts vertegenwoordigers der Staten in elke provincie, gekozen door de voormalige landeigenaren, in prelaten en boeren, ridders, burgers en boeren, met behoud der verkregen regten van de adellijke huizen.

BERLIJN, 16 Oct. Het is thans zeker, dat het aanbod van 80,000 thl. aan den hertog van Augustenburg tot afkoop zijner regten, geenszins heeft plaats gehad. Vermoedelijk is hij wel daaromtrent gepolst, want men verzekert stellig, dat als hem zoedagig aanbod gedaan werd, hij het van de hand zou wijzen.

Volgens onze bladen is de ministerieele crisis te Wenen geheel geëindigd.

Men schrijft uit Triest, dat de Oostenrijksche Lloyd-vaartboot *L'Italia*, den 13 October van Alexandrie af is aangekomen na een overtocht van 128 uren. De Italiaische berigten, welke zij medebragt, zijn van weinig belang; de opstand in China maakte vorderingen en bedreigde Canton.

ITALIE.

Men spreekt te Turijn nog steeds van de aftreding

des ministers Gioja en van zijne vervanging door Farini, directeur van de *Risorgimento*. De II. Stoel heeft geweigerd het aantal bisschopszetels in Piemont en op Sardinië te verminderen. Het ministerie van zijn kant wil het klooster San Carlo te Turijn niet aan de paters Seryiten teruggeven. Mevr. v. Spaur, die zich thans te Turijn bevindt, heeft, zegt men, een eigenhandig schrijven des H. Vaders aan Koning Victor Emmanuel medegebragt. De gravin wordt aan het hof zeer goed ontvangen en de voornaamste personages en staatslieden hebben haar hunne hulde gebragt. De Katholijken verwachten veel goeds van de zending der edelkende vrouw.

De *Bilancia* van Milaan en de *Corriere* van Genua berigten beiden dat het ministerie van oorlog in Toskanen zal vervallen, en dat de werkzaamheden aan dit departement verbonden, door dat van financiën zullen worden waargenomen. De Oostenrijksche generaal Ferrari zou het leger hervormen; ook zou het ministerie van buitenl. zaken opgeheven en Toskanen voortaan door Oostenrijksche diplomaten in het buitenland vertegenwoordigd worden. Deze berigten klinken echter te vreemd, om ze nog onbepaald te gelooven.

BELGIE.

BRUSSEL, 19 October. Z. M. heeft dezer dagen bij besluit de afschrijving op den suiker-accijs verminderd op 97 fr. 50 c. per 100 kil. voor kandij en op 55.50 fr. voor de andere geraffineerde suikers van de categorie A, voorkomende van ruwe riet- of beetwortelsuiker.

De telegrafische lijn van Gent naar Doornik zal weldra tot stand komen, zoodat deze linie weldra zal verbonden zijn met die van Ostende naar Brussel en Keulen, en met die van Frankrijk over Rijssel.

STADSNIUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 20 October.

BEVALLEN (18 Oct.): S. van der Weyden, geb. van den Broeke, D.

OVERLEDEN (15 Oct.): J. van Eck, 72 j.

Van 13 tot 18 October 1851 zijn ingeschreven:
Volkrokken Huwel. 37. Leverloos aangegeven Zonen. . . 9
Geborenen . . . 128. dito Dochteren . . . 1.
Overledenen . . . 78. Elders overl. en alhier ingeschreven 1
Gehuwde Paren . . . 1838.
Totaal { Geborenen . . . 6782. Sedert primo
Alhier overledenen. . . 4916. Januarij 1851.
Elders overl. en alhier ingeschr. 239.

HANDELSBERICHTEN.

(PER OVERLANDMAIL).

Batavia, 25 Augustus.

INVOER. — *Manufacturen*. Bij de beleveningen, in ons vorig berigt gemeld, als nadeelig op den verkoop werkende, heeft zich een nieuw bezwaar gevoegd. Er zijn drie Chinese Manufactuurhandelaren, die hunne betalingen hebben gestaakt, en wier zaken blijken in een allerellendigsten toestand te verkeeren; terwijl men nog voor het lot van verscheiden anderen bevreesd is. Dit maakt dan ook dat de gelegenheid tot solide verkoopen uiterst zeldzaam zijn.

Maddapallam in 5/4 is voortdurend met groote voorraad, de Factorij heeft de prijs vermindert tot op f 6.10 en particulieren hebben voor f 5.30 losgelaten. 6/4 en 7/4 zijn zonder verandering.

Calicut blijft gezocht: 5/4 met veel voorraad en afzonderlijk moeilijk te plaatsen, 6/4 en 7/4 weinig voorhanden; de Factorij houdt op f 6.10 voor 5/4; f 7.50 voor 6/4 en f 9.25 voor 7/4.

Engelsche Maddapallam en Calicut in eerste soort moeilijk van de hand.

Engelsch Drill afgedaan voor f 9 en 9.25; Amerikaansch zoo wel als Engelsch overvoerd.

Savens moeilijk te plaatsen. Gebleeke tijne Jaconet in N°. 22, 24, 30 en 90 grif te plaatsen van f 9 tot f 14.

Cambrics met veel vraag en weinig aanvoer, en te bedingen voor N°. 22 f 6. N°. 24 f 6.25. N°. 26 f 6.75. N°. 30 f 7. N°. 32 f 7.50. N°. 40 f 10.25.

Tape Cheeks Muslin gevraagd tot f 5.50 en f 6. Lappels ord. kwaliteit a f 2, en fijne a f 2.50 afgedaan; de voorraad is door nieuwe aanvoeren hooger gesteld.

Plumetis onverkooft. De Fransche Neldoeft neigt door verminderde voorraad tot prijsverbetering.

6/4 blaauwe Salemporis met veel vraag en weinig voorraad; een aanzienlijke partij is bij de landing tot f 11.75 op 1 maand geplaatst. Voor 5/4 Oranje kleur f 9.50, te bedingen.

Twils coulant van de hand tot f 13.25. Figured Shirting overvoerd en f 1.25 terug gedaan; zwart en paarsch losgelaten voor f 12.50.

5/4 Hollandsch rood katten gehouden op f 13.50, voor Zwitsers niet meer dan f 14.50 te bedingen. Admapopel thans te plaatsen voor f 18 en f 22.

Chitsen in dezelfde rustloze stemming, en het seizoen voor de vraag versprekt. Alleen zijn Purple en Redprints, Oranje en gekleurde Shirting coulant te plaatsen voor f 10.75 en f 8.25. Tents van gezochte prints coulant te plaatsen.

Fransche gedrukte Jaconets en Indiënsche overvoerd. tusseloo. Blaauw en roode Cottonetten afgedaan de 4/4 a f 8.50, de 5/4 a f 9.75. Enkeld rood; onechte kleur 4/4 a f 8, voor enkeld rood 5/4 a f 10 te bedingen. 6/4 echter in alle nuancen zonder vraag.

Chilassen onverkooft. 4/4 ordinaire geruite keper Schotsche met veel vraag en weinig voorraad.

Blaauwe Nikanias overvoerd en verkrijgbaar a f 4.75.

Hoofddoeken met veel vraag; Putjepow f 4.12, China Cheek f 4.50 a f 5.50. Pajagatsche f 4.25 en f 4.50. Manila Cheek f 4 a f 5. Mattadama f 5 a f 6.50. Boeginesche en Bont gekleurde Kainpaadjang zonder verandering. Putjepow gevraagd a f 33. Blaauwe Sarongs met roode hoofden a f 22 en Putjepow a f 30 afgedaan. Rood en rose Sarongs a f 37 en f 38. Barwood a f 50. Lichtgekleurde a f 28. Bontgekleurde a f 32 en f 35, en Imitatie Buitenzorg a f 29 grif te plaatsen. Voor Tjendies hoogste f 23 en f 24 te bedingen. Kousen en Sokken steeds overvoerd. Tafel en Servetgoed gevraagd tot f 13. Oogjesgoed a f 10, en Dimpets van f 8.50 tot f 2.50.

Katoen Fluweel, Laken en Orleans overvoerd. Poliemieten verlaten. Lasting gezocht tot f 45 a f 46.

Molton en Wollen Dekens goed te plaatsen. Jutte en Goe-nizakken moeilijk tot vorige notering te plaatsen. Naakatoen op vendutie met inbete tot f 35 per kis; een Soral Kisten gerealiseerd, dit artikel zoowel op kluiwen als klossen is in de hand overkooft.

Adrianopel rood garen N°. 40 steeds overvoerd en zonder vraag N°. 24 en 23 echter met veel vraag en zonder voorraad. Muletst N°. 30/50 van f 125 tot f 135, afgedaan.

Metalen in flauwe stemming, en zoowel Zweedsch als Engelsch IJzer, benevens Spijkers, zonder omzet. Voor Staal in tobben is f 14.50 bedongen. Hollandsch Bladkoper voor dadelijke behoefte met f 195 betaald. Blik flauw.

Provisien en Dranken. Boter iets vaster doornien de gever-nenijns veilingen hebben opgehouden. Nieuwe Grasboter gehouden op f 12, zonder namers. Katoen en Hout, misse, misse kwaliteit te plaatsen tot onze notering. Voor rekening van Gouvernment is op vendutie verkocht Gezout Vleesch a f 18, Gezouten Spek a f 13, en 50000 pond Meel a f 12, per vat.

Door deze ellendige prijzen is alle verkoop uit de hand ondoenlijk. Genever groote flesschen in Entrepot met moeite a f 6, geplaatst; de aanvoer in dit artikel gedurende deze maand is 3000 kelders; het merk AVH wordt f 2, lager losgelaten dan de vorige maand. Cognac, Madera, Tenerife, Rhijn, Muscat, en Champagne. Wijn zonder verandering. In Rode Wijn hebben twee belangrijke aanvoeren plaats gehad, die bij de geheele lading en blok zijn verkocht, doch onmiddellijk weer zijn overgedaan aan derden, zoo men wil a f 110. Voor het meer *Bauer* is op vendutie f 118 besteed. Engelsch Bier verlaten. Hollandsch Bier is gedurende deze maand bij belangrijke partijen aangevoerd, zoo wel afgetapt als op fust; en gaat daardoor iets trager van de hand; de vermeende consumptie houdt echter de prijzen staande. Mineraalwater traag afgaande. Azijn steeds onverkooft.

Diversen. Aardewerk en Glaswerk, in weerwil der nieuwe belangrijke aanvoeren, steeds grif tot fiksche prijzen te plaatsen. Koolteer; mits goed van East a f 7, en bleet fust met moeite a f 4, te plaatsen.

Lijnolie in groote flesschen afgedaan a f 16, zelfs wil men dat voor een partij f 17, is bedongen; voor kleine flesschen moeilijk f 13, te maken. Loodwit met veel aanvoer en tot onze notering traag afgaande. Leggers van gezochte merken aangeboden a f 28. Zanddoek verlaten.

Uitvoer. — Nog altijd valt bijna dagelijks regen over geheel Java, en schijnt het veler West- dan Oostmousson, dit heeft op bijna alle cultuurs eenen hoogst nadeeligen invloed; zoowel voor den tegenwoordigen als aanstaanden oogst. In het algemeen zijn de omzettingen onbeduidend.

Indo-China. — De mislukking der oogst is aldaar volkomen bevestigd. *Cassia* Ligne niet opkanden, en door de bergten uit China, de mislukking der oogst aldaar volkomen bevestigd.

Hyden met veel vraag, doch weinig ter markt. Buffelhuiden onbreken.

Indigo met veel vraag tot f 3.62, doch weinig of niets ter markt. Koffij onveranderd Ordinaire kwaliteit te Samarang gezocht, a f 25, 3000 pikols eerste kwaliteit a f 26, afgedaan. Te Soerabaya werden enkele kleine partijen ordinaire Solo, gedaan a f 25. Voor Amerika werden te Batavia 2500 pikols Buitenzorgsche Koffij gezocht, a f 25. Door het Gouvernment is bekend gemaakt, dat in het volgend jaar te Padang slechts vier koffijveilingen zullen plaats hebben. In Padangkoffij is overigens niets omgegaan. Nagelen en Notenmuskat, zonder omzet. Keper zonder aanvoer, wordende direct van Sumatra naar China, Australië, Californië en de Vereenigde Staten uitgevoerd; onder vorige notering is hier niet te koop.

Rust. 400 koyangs, Kandanghauer Tafelstijl zijn aan de markt, en werden gehouden op f 190; in Java juist zijn 600 koyangs gedaan voor Sydney, a f 140, de vraag voor Australië vooral maakt de houders hoog gestemd; hierbij komt het mislukken der oogst in verschillende residenties.

Schildpad is te Macasser gedaan a f 2400, en Parelmoor a f 51. Sop-mhout zonder omzet.

Suiker. De menigvuldige regen maakt het transport van het riet naar de molens moeilijk, ook is er veel water en weinig Suiker in het riet, daarbij wil de Suiker door de natte lucht niet droogen, er komt diervolgt weinig of niets ter markt, en zoo ook de oogst nog al moet te regt komen, dat men echter sterk betwijfelt, dan nog zal zulks twee maanden later dan gewoonlijk zijn; te Samarang was afgedaan 4000 pikols No. 16 a f 13.50 en te Soerabaya 5000 pikols leverbaar in October tot f 13.25 voor No. 16, beide met het gewone verschil van 50 cent per nommer, alles bestemd voor Sydney. Tevens is aldaar veel vraag voor Sydney, maar brune ongekilde Suiker a f 10.50.

Te Batavia is gedaan 2500 pikols ongekilde Suiker voor Sydney a f 10, 1500 pikols No. 18 en 90 voor f 15.50, en 1200 pikols No. 17 a f 15, mede voor Sydney. 2000 pikols Jacatra No. 11 en 12 a f 11.75 en 3000 pikols No. 10 a f 11, benevens 1300 pikols Cherrbon a f 13, voor Europa. De Suiker der Chineesche fabrikanen die gewoonlijk in Augustus reeds grootendeels ter markt is, onbreken door de aanhoudende regens geheel.

Tamarinde. De mislukking der oogst wordt bevestigd; op levering zijn onbeduidende partijen verkocht a f 7.50 zonder fust.

Tubak. Hierin heeft slechts eene afdoening van een minder bekende merk plaats gehad tot 50 cent; ook voor dit artikel wekt de aanhoudende regen ernstige bezorgdheid, en zoowel het zich thans laat aanzien, zal de oogst van 1851 even noodige resultaten opleveren als die van het jaar 1848.

Specie en Wisselkoers zonder verandering.

GRAANMARKT.

Tarwe in een doen met weinig handel. Verkocht: 130 a wib. Pools. f 288 bij partij; verders bij gerijven: 128, 130 a b. Pools. f 278, 287; 126/131 a Gelders, f 240, 258, 130 a Kleefs. f 260.

Rogge stil, verkocht: 115, 116 a Ged. f 170, 172; 122, 123 a Pruiss. f 190, 192.

Garst prijshoudend: 114 a j. Deens. f 162.

Haver zonder handel.

Boekweit in een doen: 123 a Amersf. f 174; 120 a Vriesche f 165.

Op 9 vaten Olie in April ek. 57½; Sept. 59; Nov. 54 ½. Raapolie op 6/w. f 32; Vliegend f 31; 1º. Mei ek. f 33½; Sept. f 34½; Oct. f 34½; Nov. f 30½; Dec. f 31½, ½. Lijnolie op 6/w. f 34½; Vliegend f 33½. Hennepolie op 6/w. f 37½; Vliegend f 36½.

LEIDEN, 18 Sept. Boter van f 34 tot 39 pr. vierde vat; Oude Tarwe f 7,50 tot 7,75; Nieuwe Tarwe f 8,00 tot f 8,25; Oude Rogge f 6,00 tot 6,20; Nieuwe Rogge f 6,20 tot f 6,40; Gerst f 4,25 tot 4,50; Haver f 3,00 tot 3,50; Paardeboonen f 4,75 tot 5,00; Duiveboonen f 5,50 tot 5,75, het Ned. Maas.

SCHIEDAM, 17 Oct. Rogge. In het begin dezer week was de handel in Entrepot nog vrij belangrijk en verkocht men meestal bij partijen als volgt: 145/2 a Koersche en Liban f 185 6/w; 143/2 a Koersche f 180, 181 6/w; 140/2, 141/2 a Riga f 167, 170 6/w; 148/2 a Koersche f 187 6/w; 146 2 a Liban f 185 6/w. In consumptie ging weinig om er werd dezer dagen iets lager afgegeven: 143/2 a Petersburger f 172 6/w; 140/2 a Archangel f 170 1/m; 147/2 a Liban f 190 6/w. op den zolder te ontvangen.

Van Gerst werd in Entr. verkocht: 130/2 a Liban f 150 6/w. Voor consumptie werden mede hogere prijzen ingewilligd, en besteedde men voor: 130/2 a Liban f 154 6/w; 150/2 a dito f 158 3/m; 137/2 a Arensburg. f 162; 128/2 a Koersche f 153 3/m; 133/2 a Liban f 160 6/w; 129/2 a dito f 154. 155 6/w.

Montwijn ging Zaterdag terug op f 11½; Maandag en Dingsdag alzo vrij stil; Woensdag met meerder handel, gisteren werd veel ad f 11½ gekocht en was heden alzo moeilijk te bekomen.

Jenever f 15,50; Amst. Proef f 16,75.

LONDEN, 17 Oct. Heden was de markt flauwer gestemd. Een partijje Native Ceylon werd in voiling tot 40 s. 6 d. voor goed ord. verkocht, zijnde 6 d. lager.

Suiker. Eene lading bruin Havana is afgedaan tot 18 s. 9 d. p. cene lading wit Bahia tot 20 s. 3 d. en eene lading bruin dito tot 16 s. 9 d. — Geraffineerd voor de consumptie meer gevraagd en 6 d. hooger. Engelsche Crushed deelde niet in de algemeene verbetering en is nominaal op 27 s. 6 d. Van Hollandsche zijn verkocht ca. 1000 ton Crushed tot 22 s. 6 d. a 25 s. vrij aan boord in Holland en ca. 300 ton in de haven van Rotterdam.

Thee in eene betere stemming. De ladingen van de goede Congo van 10 d. a 1 s. was eene zeer levendige vraag en deze week ging hierin veel om, alzo in Flower Pocco. Ordinaire Congo blijft ferm. Heden is de eerste lading nieuwe thee gearriveerd, hebbende slechts 104 dagen reis van Canton.

Graanmarkt. De stand der markt voor Tarwe blijft ferm, en de prijzen van 11. Maandag werden verkregen. Gerst zonder verandering. De aanvoer van Haver bedong goede prijzen. De aanvoer bestond uit 3500 qrs. Engelsche en 3150 qrs. vreemde Tarwe, 2410 qrs. Engelsche en 2470 qrs. vreemde Gerst, 6460 qrs. Engelsche en 3790 qrs. vreemde Haver.

Veemarkt. Runderen en Schapen bedongen heden beide hogere prijzen; Varkens onveranderd; Kalveren bedongen eene verhoging in prijs in vergelyk van 11. Maandag.

Er waren aangevoerd 718 Runderen, 320 Kalveren en 3924 Schapen.

HAMBURG, 17 Oct. Koffij. Gedurende de laatste acht dagen zijn omgezet 18.000 bn. Brazil tot 3½ a 4½ mb., 4000 bn. Bagdad tot 4½ a 6 mb. en 2300 bn. Domingo tot 4½ a 4½ mb., grotendeels op speculatie. Deze prijzen geven eene rijzing van ½ a ¾ mb. te kennen. De vastheid der houders verhinderde nog grotere omzettingen en met zekerheid verwacht men eene verdere verbetering.

Suiker vaster en meer gevraagd.

BUIENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 18 Oct. Belg. leen. 2½ pc. 49½; 5 pc. 97½; 10 pc. 98½; Spanje Ard. 5 pc. 13½; Binnenl. 3 pc. 34½; Coupons —; Rom. Leening —.

PARIS, 18 Oct. Fransche 3 pc. 55,70; id. 4 pc. —; 5 pc. 90,50; 5 pc. N. —; Schatk. 4; —; Bank-Actien —; Belg. 1840. 5 pc. 101½; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Napels. 5 pc. —; Spanje, Buitent. 3 pc. 38½; Binnenl. 3 pc. 35½; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834 —; 1840 —; 1851 970; —; Haiti —; Rom. Leening 75.

MADRID, 14 Oct. Spanje 3 pc. 36½; Ardoin 5 pc. 16½; Uitg. Schuld 6½; Coupons 8½.

LONDEN, 18 Oct. Cons. kont. — a —; op tijd 97½ a 97½; Braz. 87 a 89; 1829/39 85 a 87; 1843 — a —; Den. 3 pc. 77 a 78; N. L. 5 pc. 101½ a 102½; Ecuador 3 a 3½; Gren. 14 a 15; Uitgest. 3½ a 3½; Mexico 26½ a 26½; Peru 4 pc. 87½ a 88½; Uitgest. 41 a 42; Portugal 5 pc. 86 a 88; 4 pc. 32½ a 32½; 3 pc. 33 a 34; Rusl. 1822, 5 pc. 111 a 112; (N.) 4½ pc. 101½ a 101½; Spanje 5 pc. 20½ a 20½; 3 pc. 38 a 38½; Coupons — a —; Passive 5½ a 5½; Holl. 2½ pc. 58½ a 58½; 4 pc. 90 a 90½; Venez. 3½ a 3½; Uitgest. 11 a 12.

WIEN, 18 Oct. Met. 4½ pc. 81½; 5 pc. 92; Bank-Actien 118.

BERLIN, 18 Oct. Schuldbr. 3½ pc. 88½; Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. 94½; Pools. 4 pc. —; Loten fl. 200 19½; id. fl. 300 145; id. fl. 500 83½.

FRANKFORT, 18 Oct. Met. 5 pc. 75½; 4 pc. 59½; 2½ pc. 58½; Bank-Actien 1170; Darmst. Loten fl. 50 81½; id. fl. 25 28; Badensche Loten fl. 50 59½; id. fl. 35 34½; Nassausche 25½; Holl. 2½ pc. 58; Werk. Sch. 4 pc. 90; Sijndic. 3½ pc. 89½.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	18 OCT. 4½ u.	gebl.	20 OCT. 4½ u.	gebl.
NEDERL. Werkl. Sch. a 2½ pCt.	57½	57½	57½	57½
Dito Dito 3	67½	67½	67½	67½
Dito Dito 4	88½	88½	89	89
Dito Obligatien O. I. 4	88	88		
Amortis. Syndic. 3½	88½			
Handel-Maatschappij 4½	108	109½		
Aand. Rijn-Spoorweg				
Aand. Holl. S. M.				
Obligatien				
BELGIE, Obligatien 1844				
Cert. bij de Belg. Bank. 2½	46½	51½	51½	51½
Dito bij Rotsch en Volksw.	51½	14½	14½	14½
FRANKRIJK, Obligatien 3	14½	14½	14½	14½
SPANJE bij Ardoins f 83 5	14½	14½	14½	14½
Dito Dito 510	14½	14½	14½	14½
Dito Onbep. Stukken	14½	14½	14½	14½
Dito 3	38½	38½	38½	38½
Dito Binnenl. 2400 P.	34½	34½	35	35
Coup. Ardoins	8½	8½	8½	8½
Passive	5½	5½	5½	5½
Fransche Uitgest.	5½	5½	5½	5½
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu	32½	32½	32½	32½
Dito Dito	32½	32½	32½	32½
RUSL. bij Hope 1798 en 1816 5	104½	104½	104½	104½
Dito Dito 1828 en 1829	103	103½		
Cert. bij dº. 1831 en 1833	94			
Dito 4½	99½	99½		
Dito bij Hope 4	87½	87½	88	88
Dito bij Stieglitz en Cº	87½	87½		
Dito bij id. 5de Serie 4				
Cert. te Hamburg 5				
Inscrijving in Assignat. 6				
Cert. van dito	64½			
POTEN, Aand. a fl. 500				
Dito met Lot. 500				
AMERIKA, Bank-Actien				
PRUISSEN, Aand met Lot. R. 50 /	71½	71½	71½	71½
OOSTENRIJK, Metalliek . . . . . 5 pCt.	71½	71½	71½	71½
Dito 2½	37½	37½	37½	37½
Dito Nieuwe 2½	77½	77½	77½	77½
Dito Nieuwe 5	78½	78	78	78
Ween. Bank bij Goll en Cº	77½			
Dito 4				
Aand. met Loting fl. 500				
Nieuwe dito 250				
NAPELS, Cert. Lam en Bouwer 5 pCt.				
BRAZILIE te Londen 1824 5	88½	88½		
Dito Leening 1843 5	88½	88½		
Dito f 200				
PARU 4½	86½			
MEXICO 5	25½	25½	25½	25½
VENEZUELA 6 pCt. nu 8	31			
NEW GRANADA 6 pCt. nu 1½	14½	14½		
ECUADOR				
GRITIKEN				

Engelsche Russen 100½; Denemarken 5 pCt. 100.

Bij beperkten handel was de markt in Binnenlandsche fondsen nagenoeg onveranderd, Buitenlandsche meest alle prijshoudend, alleen Metall. meer aangeboden. 3 pCts. Fransche, Spaansche en Mexik. meer gevraagd.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolongatie 2½ pCt., Disconto 2 pCt.

Wisselkoers.

Paris . . . . . 2/m. f 56½	Livorno . . . . . 2/m. f 38½
„ . . . . . zigt „ 56½	Napels . . . . . „ „ 80
Bordeaux . . . . . 2/m. „ 55½	Petersburg . . . . . „ „ 1,82½
„ . . . . . ½/m. „ 56	Weenen . . . . . 6/w. „ 28½
Madrid . . . . . 3/m. „ 243½	Augsburg . . . . . „ „ 35½
Cadix . . . . . „ „ 244½	Frankfort . . . . . „ „ 99
Seville . . . . . „ „ 241½	Hamburg . . . . . 2/m. „ 54½
Bilbao . . . . . „ „ 242½	„ . . . . . zigt „ 55½
Lissabon . . . . . „ „ 41½	Londen . . . . . 2/m. „ 11,82½
Porto . . . . . „ „ 41½	„ . . . . . zigt „ 11,90
Genaa . . . . . 2/m. „ 46½	Rotterdam . . . . . „ „ 1

SCHEEPSTIJDINGEN.

ROTTERDAM 19 Oct. Het schip Celebes, Kapr. van der Eb, den 8 Aug. van Rott. te Bat. gearriveerd, moet naar Soerabaja verzeilen, om te kopen, hebbende dit gedurende de reis veel geleden.

— 20 dito. Het schip Amphitrite, Kapr. de Jong, van hier te Bat. aangekomen, heeft bij het opwerken naar de Teede, bij het eiland Purmerend aan den grond gezeten, en daardoor eenig koper verloren; is naar Soerabaja verzeild om aan beide zijden te kielen.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 19 Oct. M. Wildeboer, Maria, Redon. - J. A. van der Zee, Jonge Albert, Seanam. - M. E. van der Veer, Vrouw Anske, Yarmouth.

HELVOET, 12 Oct. B. H. Kuyper, Anna, Tjilatjap. - P. Kuyt, Curacao, St. George d'Elmina.

BATAVIA, 26 Julij. Pelleuwessel, Prinses Sophia, Rott. — 27 Julij. Kuyper, Admiraal Jan Evertsen, Amst. — van Delft, Schelde, id. — de Jonge, Staatsraad Baud, id. — v. d. Mey, Jupiter, id. — 28 Julij. Vogelsang, Biesbosch, id. — 29 Julij. de Jong, Amphitrite, id. — 30 Julij. Berk, Alida Willemina, id. — Kooy, Pollux, id. — Dijkema, Elize Susanna, Rott. — 2 Aug. de Winter, Generaal Chasse, id. — 5 Aug. Giezen, Koning Willem II, id. — Rijken, Gouverneur Generaal Rochussen, id. — van Santen, Graafstroom, id. — Ulrich, Resident Ram, id. — van Doornik, Wih. Cath., id. — 6 Aug. Glasener, Kortenaar, id. — Tekelenburg, Sara Alida Maria, Amst. — Dekker, Agnetha, id. — Feynt, Herman de Ruiter, id. — van Oosteroom, Theod. en Sara, id. — Rohman, Cornelis Houtman, id. — Bok, Koning Willem III, Dordr. — Scott, Cortgene, Amst. — van der Braak, Hertogenbosch, id. — Santberg, Capella, id. — Teensma, Javaan, id. — Visser, Mary en Hillegonda, Rott. — Jansen, Brouwershaven, id. — Calshoek, Constantia, id. — Zeven, Jeannette, Liverpool. — 7 Aug. Radermaker, Jeannette Philippine, Amst. — de Boer,

P. C. Hooft, id. — Flens, Buitenzorg, Rott. — Tweehuis, Canton, id. — de Elclisur, Jan van Brakel, id. — 8 Aug. Roderkerk, Middelburg, Middelburg. — van der Eb, Celebes, Rott. — Uil, Batavien, id. — 12 Aug. Veltman, Sumatra, Padang. — 13 Aug. Smit, Deligence, Amst. — Swarts, Soerabaja, Rott. — 14 Aug. Hazewinkel, Bernh. Hertog van Saxon-Weimar, Dordr. — Stichtenbree, Eolus, Belfast. — 15 Aug. van der Plas, v. d. Werff, Amst. — 16 Aug. Kapr. Luit. von Römer, Zr. Maj. brik de Haai, Helvoet. — Reinitz, Java Courier, Liverpool. — Nordlohne, Pionono, Rott. — 17 Aug. Grim, Batavien, Amst. — 18 Aug. Hagers, Margh. Ida, Rott. — 19 Aug. Gortmans, Catharina Maria, id. — Teens, d'Elmina, id. — 20 Aug. Timmermans, Jan de Wit, id. — van Rijn van Alkemade, Juno, id. — von Lindern, Kon. Ned. Yachtclub, id. — 21 Aug. Post, Ardjoeno, Amst.

UITGEZEILD.

BATAVIA, 28 Julij. Verhey, Willem, Rott. — 31 Julij. Rietbergen, Prins Veldmaarschalk, id. — Kapr. ter zee van Karnobek, Zr. Ms. Fregat Prins Hendrik der Nederlanden, Padang. — 4 Aug. Brandligt, Dolfin, Amst. — 15 Aug. Verschuur, Henricus, id. — 17 Aug. v. d. Linden, Piet Hein, id. — Boulet, Adelaar, id. — 22 Aug. van Straaten, Generaal Michiels, id.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

SOERABAYA, Talbot, Goodhue: 6,760 kranj. Suiker, Gebr. Nottebohm, 1,469 b. Tabak, 2,000 Koehuiden, 1,600 b. Bindrottingen, Labouchere en Comp.

BAHIA, Bodiam Castle, Helder: 244 k. 233 z. Suiker, B. Kooij Jz.

NEW ORLEANS, Parthemon, Mathews 594 v. Tabak, R. Kraemer en Camg. 118 v. dito. W. Bunge en Comp. 11,400 Duigen, J. de Kuiper ed Zoon.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 20 October in lading naar:

Keulen	J. Holst, Cohn N° 14.
Waal	F. Henke, de Goede Gunst.
„	P. J. Balck, Vroch Rebecca.
„	C. Bender, Mainz N° 8.
Mainz	J. L. Arera, Ondine.
Duisburg	N. Reis, Beauharnais.
Manheim	
Dusseldorp, Neus en	C. Scholten, Hoffnung.
Urdingen	
Frankfort & Coblenz	N. Weingaertner, Frankfort N° 26.
Venlo & Roermond	P. Buys, de vr. Johanna. Vertr. 25 Oct.
Antwerpen, enz.	H. Arends Jr. (Stoomsleepdienst), de Vrouw Johanna. Vertr. 24 Oct.
„	A. J. Glim, Hermanns. Sluit 24 Oct.

KEULEN, 19 October in lading naar:

Amsterdam Kapr. R. Wilson	Cölin N° 3.
Rotterdam	J. J. Wilson
„	„ „ 29
Rijnhoogte	ARNHEM 18 Oct. 2 el. 97 duim
„	KEULEN 18 „ 41 vt. 7½

ADVERTENTIEN.

(1444) GETROUWD: W. J. DE HAAN, van 's Gravenhage, en M. KNAGE. LEIDEN, den 16 October 1851. Dienende deze tot bijzondere en algemeene kennisgeving.

(1442) Het heeft den Almogende behaagd mijne dierbare Echtgenoot Mejufvrouw THERESIA J. ZIJLMANS heden tot zich te roepen. T. HEERE Gz.

RAAMSDONK, 15 October 1851.

Om met Mei 1852 te aanvaarden, wordt uit DE HAND TE KOOP of TE HUUR aangeboden: Een ruim KOOPMANSHUIS, ACHTERHUIS, benevens een daarachter gelegen Dubbel PAKHUIS en ERVE, staande en gelegen op het schoonste gedeelte van het Rok in, levendige zijde.

Iemand hierop reflecteerende, gelieve zich met franco brieven onder de letters A. T. te adresseren bij den Uitgever van dit Dagblad. (1446)

Voor 1 of 2 bejaarde Studenten,

die verlangen Priester te worden, bestaat eene voordelige gelegenheid om bij een Kapellaan in Limburg, tegen een matig kostgeld, in te wonen, en daar de Hoog., Nederduitse, Fransche of Latijnsche taal in 2 jaren goed te kunnen aanleeren. Adres franco te Sittard, bij J. P. N° 250. (1447)

(1448) Bij C. POTHAST, Boekhandelaar te Nijmegen, is te bekomen:

MIS VOOR VIER MANNENSTEMMEN met Orgelbegeleiding, door BERT. ANT. POTHAST, Priester en Professor te Rolduc. Prijs der Partituur en 1 stel Zangstemmen . . . . . f 6.00 Prijs der Partituur alleen . . . . . „ 5.00 Prijs der Zangstemmen alleen . . . . . „ 1.50 Prijs per 6 Exempl. Zangstemmen . . . . . „ 6.00 Aanvragen franco. Zie beoordeeling in de Cath. Nat. Stemmen, N° 36.

Ook zijn bij bovengenoemde nog voorhanden, een Exempl. der Kunstplaat:

LAUDA SION SALVATOREM, 4. f 3.00

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.